

Cal Roig

Sant Mateu de Bages

Ubicació

Comarca:	Bages
Lloc/Adreça:	Demarcació de Sant Mateu de Bages
Emplaçament	Carretera de Castelltallat (BV-3003), al km. 10,5 camí direcció sud uns 500 m i trencall a la dreta.
Alçada:	693

Coordenades:

Latitud:	41.81039
Longitud:	1.69952
UTM Est (X):	391977
UTM Nord (Y):	4629542

Classificació

Número de fitxa	08229 - 556
Àmbit:	Patrimoni immoble
Tipologia	Conjunt arquitectònic
Estil / època:	Medieval Modern Contemporani Popular
Segle	XII-XX
Estat de conservació	Bo
Protecció	Inexistent
Tipus de protecció:	Inexistent
Observacions protecció:	Pla especial del catàleg de masies i cases rurals en sòl no urbanitzable (núm. 180)
Data aprovació:	dc., 20/01/2010 - 12:00
Accés	Fàcil
Ús actual:	Residencial
Titularitat	Privada
Titular:	000311100CG92G0001MZ
Autoria de la fitxa	Jordi Piñero Subirana
Data de registre de la fitxa:	dv., 29/12/2017 - 01:00

Descripció

Masia de dimensions força grans, d'origen medieval, que està emplaçada al sector conegut a Sant Mateu com l'Altre Pla, pràcticament a tocar d'una altra masia: Sociats. El conjunt és format per un cos residencial de planta irregular, que és fruit de successives ampliacions (amb planta baixa més dos pisos), el qual forma un petit clos o barri amb coberts al sud de la casa i té dues construccions aïllades, corresponents a pallisses, uns metres a ponent. El nucli originari es troba a la part central. Posteriorment la casa s'amplià cap als costats i també s'allargà per la part davantera. Actualment el portal, adovellat, queda sota una mena de vestíbul porxat. La façana principal, encarada a migdia, ha estat reformada al segle XX, quan es substituï una galeria amb dues arcades per finestres rectangulars. La resta d'obertures en general són amb llindes i brancals de pedra. El parament dels murs és format per carreus de tamany petit ben disposats en filades, especialment a la part posterior. Però segons els sectors s'hi observen nombroses diferències. L'interior de la casa ha conservat molt bé la tipologia constructiva tradicional. La distribució és força irregular, cosa que denota l'origen antic de la construcció. A la planta baixa es conserven els sostres amb voltes de pedra i, al fons, un típic celler amb arcs diafragmàtics apuntats. A la primera planta el paviment és format per grans lloses. Un fet poc habitual és que s'ha conservat en molt bones condicions un interessant graner, que és format per un reng amb diversos nínxols verticals més un altre receptacle amb dues grans obertures. La casa també té una cisterna que recollia les aigües de la pluja.

Observacions:

Inscripció en una finestra de la façana principal: 1784 Informació facilitada per Dolors Capsada, Ramon Reig, Sílvia Tort i Josep Bastardas

Història

A l'arxiu Bastardas, originari del mas Bastardas (en terme de Fals) hi ha documentació que permet suposar que el mas Roig podria tenir el seu origen a finals del segle XII, quan s'establí en aquest lloc una família vinculada al món militar que tenia de nom Roig. Així mateix, a l'arxiu particular de cal Roig es conserven pergamins i escriptures diverses. El document més antic sembla ser de l'any 1300. Cal Roig va esdevenir un dels masos principals de la zona, i sembla que tenia una estreta relació amb un altre mas important i proper: la Rabassa. Entre les dues cases van haver-hi diversos matrimonis. Així, per exemple, l'any 1399 es té notícia d'un benefici eclesiàstic de la parròquia de Sant Mateu en el qual apareixen com a presentadors del mateix els amos de cal Roig i els de Rabassa (NOGUERA, 1904: 19). Segons Josep Bastardas, entorn del segle XV, a causa de la decadència del monestir de Santa Cecília, el mas Soler Nou fou venut per part del monestir de Santa Cecília de Montserrat a Pere Roig, del mas Roig. Un fet atípic és la proximitat de cal Roig amb el mas Sociats, situat gairebé a tocar. Sociats probablement no és tan antic com cal Roig, però ja apareix en un fogatge del 1553, on consten com a caps de cases Jaume Roig (per cal Roig) i Antoni Sociats (per Sociats). No sabem fins quan la família Roig es va mantenir al front del mas. Cap a la segona meitat del segle XIX l'hereu era Miquel Bosc, casat però sense fills. Per aquest motiu el matrimoni es va afillar una noia de la casa de cal Camps, d'Aguilar de Segarra, de nom Francisca Camps. Aquesta es casà amb Jaume Capsada. Jaume era un negociant de mules que anava per les fires. La seva néta recorda que en aquesta època la casa estava sempre plena de mules. El matrimoni va tenir 12 fills, i l'hereu fou Ramon Capsada Camps, casat amb Assumpció Casanova, procedent de cal Tiet, de Castelladral. Aquest matrimoni va tenir dues filles. L'hereva fou Dolors Capsada, però quan aquesta es casà amb Eudald Reig Vila van traslladar-se a viure a Solsona i la masia es va mantenir com a segona residència. Eudald era paleta i va fer algunes reformes a la casa. Mes recentment, la família del seu fill, Ramon Reig i Sílvia Tort, torna a residir a cal Roig. L'heretat de cal Roig incloïa dues masoveries properes: les Òlibes, que fou venuda en època de

Ramon Capsada, i cal Sastre, també anomenada cal Misèries.

Bibliografia

GRUP SOLUCIONS MANRESA (2009). Pla especial del Catàleg de masies i cases rurals en sòl no urbanitzable de Sant Mateu de Bages. Ajuntament de Sant Mateu de Bages (núm. 180). NOGUERA, Valentí (1904). Monografia del poble de Sant Mateu de Bages, Manresa.

